

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2023/24

Destinace (země, město): Francie, Paříž

Jméno, příjmení: Alena Kotšmířová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Institut national des langues et civilisations orientales (INALCO), département Europe, Etudes tchèques

Vyučující:

Etienne Boisserie: česká historie; Alena Kotšmířová: kurzy praktického jazyka, oboustranný překlad, kurz historie české kultury (poslední jen v zimním semestru); Catherine Servant (vedoucí české sekce): česká literatura a kultura, překlad z češtiny do francouzštiny; Ivan Šmilauer: lingvistika, gramatika; Jana Vargovčíková: česká historie a geografie

Studijní programy:

Licence (tříleté bakalářské studium) + *Master* (navazující magisterské studium) – klasická forma studia. Pro bližší popis viz oddíl Kurzy.

Inscription en mineure (doplňkové studium pro studenty jiných univerzit a institucí) – studenti si mohou ke svému hlavnímu oboru vybrat jakékoli kurzy v maximálním počtu 4 za jeden akademický rok.

Diplôme langue et civilisation (DLC, čtyřleté studium jazyka a civilizace) – umožňuje získat speciální nestátní Diplom z jazyka a civilizace. Oproti klasickému bakalářskému a magisterskému studiu není povinností účastnit se mezioborových přednášek a seminářů. Pokud se student DLC rozhodne přestoupit na bakalářské či magisterské studium (eventuálně naopak), jsou mu uznány výsledky z kurzů, které absolvoval v rámci DLC (nebo v rámci předchozího studia).

Passeport de langues („jazykový pas“) – placená forma studia. Držitel „pasu“ se může účastnit omezeného počtu přednášek a seminářů. Může skládat zkoušky, program však nevede k získání diplomu.

Kurzy:

1. ročník bakalářského programu: *Gramatika češtiny, Cvičení z české gramatiky, Česká konverzace, Výslovnost češtiny, Četba textů a psaná čeština, Historie české kultury a českého umění, Dějiny českých zemí od počátků do 19. století, Česká literatura: historie a analýza, Zeměpis českých a slovenských zemí, Metodologie vysokoškolského studia.*

2. ročník bakalářského programu: *Gramatika češtiny, Cvičení z české gramatiky, Mluvený projev a konverzace v češtině, Četba a výklad českých textů, Překlad z češtiny do francouzštiny a z francouzštiny do češtiny, Česká literatura: historie a analýza, Dějiny českých zemí od 19. století do roku 1918 (zimní semestr), Dějiny Československa (letní semestr), 3 volitelné předměty.*

3. ročník bakalářského programu: *Gramatika češtiny, Mluvená čeština, Psaná čeština, Literární překlad z češtiny do francouzštiny, Studium textů z české literatury, Československé vztahy v textech, 5 volitelných předmětů.*¹

1. ročník magisterského programu: studijní plán je do značné míry individuální, záleží na specializaci studenta. Kurzy *Čeština pro pokročilé, Literární překlad z češtiny do francouzštiny a Československé vztahy* jsou sloučeny s kurzy 3. ročníku bakalářského studia. Dále studenti absolvují 5 volitelných kurzů a píšou ročníkovou práci nebo absolvují odbornou stáž (podle toho, zda se chtějí věnovat výzkumu nebo směřují do profesionální sféry).

2. ročník magisterského programu: *Kurzy Čeština pro pokročilé, Literární překlad z češtiny do francouzštiny a Československé vztahy v textech* jsou opět sloučeny s kurzy 3. ročníku bakalářského studia. Kromě nich studenti absolvují 3 až 5 volitelných předmětů (v závislosti na jejich zaměření). V letním semestru se studenti věnují přípravě a obhajobě diplomové práce nebo absolvují stáž, k níž musí napsat závěrečnou zprávu a obhájit ji.²

---

¹ Podrobné informace o studiu jsou ke stažení zde:

[Licences LLCER - Brochures | Institut National des Langues et Civilisations Orientales \(inalco.fr\)](#) (Brochures par départements → Europe → TCHEQUE - Licence LLCER 2024-2025).

² Podrobné informace o studiu jsou ke stažení zde:

[Masters LLCER - Brochures par départements | Institut National des Langues et Civilisations Orientales \(inalco.fr\)](#) (Brochures par départements → Europe → TCHEQUE - Master LLCER 2023-2024).

Studenti a jejich jazyková úroveň:

Do 1. ročníku bakalářského programu se zapsal jeden student, jedna studentka se zapsala do čtyřletého programu studia českého jazyka a civilizace, jedna studentka ze Sciences Po absolvovala několik kurzů (konverzace + výslovnost) v rámci doplňkového studia. Všichni už měli určitou zkušenost s češtinou, popřípadě s jiným západoslovanským jazykem, takže výchozí úroveň byla A1 – A2, v porozumění psanému textu u některých až B1. Jeden student se rozhodl studovat češtinu po předchozím studiu v Praze, jež ovšem probíhalo v angličtině. Tento student byl osvobozen od aktivní účasti na výuce z důvodu paralelního studia práva v zahraničí. Přes celkově nižší návštěvnost kurzů si studenti svoji počáteční úroveň podrželi, případně ji mírně vylepšili.

Ve 2. ročníku byli do bakalářského studia zapsáni tři studenti, výuky se aktivně účastnili dva. Jedna studentka ze Sciences Po absolvovala několik kurzů (konverzace + gramatika) v rámci doplňkového studia. Jedna studentka je rodilá mluvčí. Ostatní aktivní studenti dosáhli úrovně B1 (v některých kompetencích až B2).

Do 3. ročníku nastoupil jeden student. Vzhledem k tomu, že se jedná o velmi seriózního studenta, jenž je navíc v pravidelném kontaktu s českým jazykem a českou kulturou, jeho porozumění mluvenému textu je vynikající a jeho ústní projev se zásadně neliší od vyjadřování rodilého Čecha. I v ostatních kompetencích má úroveň na pomezí B2 a C1. Tento student se navíc rozhodl pokračovat na Inalcu i v magisterském studiu.

Ve 4. ročníku, tedy v 1. ročníku magisterského studia a v posledním ročníku čtyřletého studia jazyka a civilizace studovali dohromady tři studenti. Jedna studentka dosáhla pokročilé úrovně B1. Jeden student měl na konci zimního semestru solidní úroveň B2, z důvodu náročného zaměstnání (vysoká pozice na ministerstvu spravedlnosti) se však nemohl účastnit kurzů v letním semestru a bude tedy poslední ročník dokončovat příští rok. Úroveň třetí studentky v důsledku nezodpovědného přístupu ke studiu spíše poklesla, nakonec se jí však podařilo ročník dokončit.

K doplňkovému studiu byli zapsaní i další studenti, jež jsou primárně zapsaní na prestižních francouzských institucích jako École normale supérieure (ENS), École des hautes études en sciences sociales (EHESS) nebo na Pařížském institutu politických věd Sciences Po. Jejich

výzkum se orientuje na témata z české historie, archeologie nebo filosofie. Tyto studenty však lektorka osobně nezná, neboť se účastnili výhradně kurzů kolegy Šmilauera.

Zhruba 10 studentů se pak účastnilo pouze vybraných kurzů českého jazyka nebo kultury a literatury jakožto volitelných předmětů v rámci svých specializací (polština, slovenština, turečtina, vietnamština a další).

Materiály:

V 1. ročníku používala lektorka především učebnici Ivana Šmilauera *Apprendre le tchèque* (Assimil, Objectif langues, 2021), jež je založena na dialozích. Dále používala *Českou čítanku* od Ilony Kořánové (Praha: Akropolis 2012), příručku *Zpívejte si česky* od Jiřiny Bartošové (ASA 2013) a vybrané materiály z učebnic *Čeština Expres 1, 2 a 3* od Lídy Holé a Pavly Bořilové (Praha: Akropolis 2011 a 2013) a *Česky, prosím* od Jitky Cvejnové (Praha: Karolinum 2010). Sama také adaptovala vybrané texty českých autorů (např. Čapkovy *Povídání o Pejskovi a kočičce*) či reportáže z českých médií.

Ve 2. ročníku pracovala hlavně s učebnicí *Apprendre le tchèque*. Dále využívala *Českou čítanku* od Ilony Kořánové (Praha: Akropolis 2012), online materiály k učebnicím *Čeština expres*, především formát „Krátké české zprávy“ (<https://www.czechstepbystep.cz/kategorie/kratke-ceske-zpravy>), portál ČT edu (české tradice), adaptované texty z českých médií (aktuální společenské a kulturní dění) a videa na platformách YouTube a Easy Czech.

Ve 3. ročníku pracovala převážně s ukázkami z českých filmů a seriálů, různými typy textů a reportáží z českých médií, audio- a textovými reportážemi dostupnými na webu Českého rozhlasu. Používala také videa Easy Czech a texty (především rozhovory) z časopisu *Krajiny češtiny*.

Další aktivity studentů:

Předvánoční večírek + večírek u příležitosti konce akademického roku – obě akce jsou pro studenty příležitostí setkat s kolegy z ostatních ročníků, vyučujícími, ale i bývalými studenty v neformální uvolněné atmosféře a lépe se poznat.

Přednášky Marie Škarpové – v rámci programu Erasmus+ přijela na Inalco na krátký výukový program Marie Škarpová z Ústavu české literatury a komparatistiky FF UK. Pro studenty 2. a 3. ročníku si připravila dvě přednášky ze starší české literatury, jednu o mistru Janu Husovi

a jeho listech z Kostnice, druhou o českých kancionálech. K oběma přednáškám poskytla paní Škarpová i texty, které jsme si předem nastudovali a vysvětlili. Obě přednášky byly prosloveny v češtině a doplněny powerpointovými prezentacemi ve francouzštině, jež studentům pomáhaly s orientací. Během přednášek se vždy rozvinula spontánní diskuse a skutečnost, že byli schopni porozumět výkladu v češtině, dodala studentům sebevědomí. Vzhledem k tomu, že studenti mají se starší českou literaturou poměrně malé zkušenosti, někteří z nich byli skeptičtí. Přednášky je však přesvědčily o tom, že i starší česká literatura může být zajímavá.

Studenti 3. a 4. ročníku se s paní Škarpovou setkali ještě při čtvrtletním kurzu mluveného jazyka. Toto setkání proběhlo formou volné diskuse o češtině a české literatuře, o jejich studiu (a o studiu vůbec) ve Francii a v Čechách, o rozdílech mezi Čechy a Moravany, ale i třeba o krásách Paříže. Některé otázky a odpovědi jsme nahráli a studenti je pak zkusili přepsat a zpracovat ve formě rozhovoru. Toto setkání tedy studentům dovolilo zdokonalit se v porozumění jazyku rodilých mluvčích, v jejich vlastní mluvené češtině i v jejich redakčních dovednostech.

Setkání studentů a absolventů českých vysokých škol - 27. března se na Velvyslanectví České republiky v Paříži konalo setkání zahraničních studentů a absolventů českých vysokých škol, jež organizoval DZS, konkrétně sekce Study in Czechia. Akce se zúčastnilo několik studentů 2. a 4. ročníku a několik studentů doplňkového studia, kteří jsou primárně zapsáni na Sciences Po. Tato akce umožnila studentům potkat další studenty češtiny, vytvořit si nové kontakty a seznámit se s programem Study in Czechia. Pro mnohé z nich ale byla zážitkem i samotná návštěva krásných prostor ambasády a setkání s českým velvyslancem.

Překladačská soutěž – letos se překladačské soutěže pořádané Evropskou komisí v rámci Mezinárodní konference studentů češtiny zúčastnilo 5 studentů ze 2.-4. ročníku. Do soutěže přišlo celkem 27 textů a oceněno bylo 7 prací. Lektorku velmi těší, že mezi nimi byl i překlad studenta 3. ročníku, jenž získal čestné uznání.

Prezentační soutěž – do prezentační soutěže v rámci Mezinárodní konference studentů češtiny se sice nikdo nepřihlásil, na popud jednoho studenta 2. ročníku jsme se však rozhodli uspořádat jen místní kolo, aby si studenti mohli soutěž vyzkoušet bez většího stresu. Akce se zúčastnili studenti 2., 3. a 4. ročníku. Přestože soutěž nebyla eliminační, někteří byli docela nervózní, aby nic nezapomněli a aby si před ostatními neudělali ostudu. Všechno ale dobře

dopadlo a soutěž stmelila studenty i vyučující (ti, kteří vyučují neязыkové předměty, totiž mnohdy nemají možnost slyšet, jak vlastně studenti mluví česky). Lektorka doufá, že příští rok se některý ze studentů osmělí a vyzkouší si finále prezentační soutěže v Praze.

Další aktivity lektorky:

19. března vystoupila v rámci tzv. Středoevropského týdne (Semaine centre-européenne), akce, již každoročně pořádá Sorbonne Université a která má napomáhat zviditelnění a popularizaci středoevropských studií. V hodinovém diskusně pojatém semináři studentům a zájemcům z řad veřejnosti představila román *Histoire de Pierre de Provence et de la belle Maguelonne* a jeho překlady do němčiny a do češtiny.

Stejně jako minulý rok uskutečnila v rámci programu Erasmus+ od 8. do 12. dubna krátký výukový program na Ústavu české literatury a komparatistiky Univerzity Karlovy v Praze. Kromě výuky několika seminářů a přednášky pro studenty bakalářského programu *Český jazyk a literatura* pokračovala v diskuzi o možnostech prohloubení spolupráce mezi Ústavem české literatury a komparatistiky a Inalcem (například v podobě studijního dne zorganizovaného na Inalcu).

Přijala pozvání kolegy A. Kanyadiho a v rámci jeho kurzu *Mýtus a mytické postavy* (Mythes et figures mythiques), jenž je určen studentům magisterských programů, představila 9. května českou formu příběhu o revenantovi a jeho milé, jeho různé podoby a adaptace, z nichž je nejznámější Erbenova balada *Svatební košile*.

Výhled:

1. června INALCO vstoupilo do sítě Sorbonne Alliance. Zakládajícími členy této aliance jsou univerzity Paris 1 Panthéon-Sorbonne, ESCP Business School a L'Université Sorbonne Nouvelle. Toto partnerství by mělo posílit pozici humanitních a sociálních věd na pařížských (a francouzských) univerzitách.

V letošním roce došlo k reformě bakalářských i magisterských programů. Mimo jiné to znamená, že od akademického roku 2025/26 se kurz *Histoire de la culture et des arts tchèques*, jenž lektorka vyučuje v prvním semestru, přesune z kategorie povinných předmětů 1. ročníku do kategorie povinně volitelných předmětů 3. ročníku a bude mít nově dotaci 90 minut/týden (aktuální dotace je 60 minut/týden). Kurzy magisterského studia již nebudou spojeny s kurzy 3. ročníku bakalářského studia, což umožní studentům lépe a efektivněji prohloubit jejich

znalosti češtiny. Lektorce tak přibude jeden devadesátiminutový kurz týdně. Celkově bude mít tedy lektorka od akademického roku 2025/26 o dvě hodiny výuky týdně více než aktuálně.

Česká sekce také zvažuje v nejbližších letech (od akademického roku 2025/26, případně 2026/27) zavést čtyřleté studium českého jazyka (případně českého jazyka a české kultury) ve formě dálkového studia. Tato forma studia by mohla být atraktivní pro studenty, kteří bydlí mimo Paříž (nebo mimo Francii), nebo kteří jsou velmi časově vytíženi.

Paříž 29. července 2024

Mgr. Alena Kotšmídová, PhD.